

Врз основа на член 11 став 1 алинеја 7 од Законот за социјална заштита („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 104/19, 146/19, 275/19, 302/20, 311/20, 163/21, 294/21, 99/22 и 236/22), член 15 точка 7 и 9 и член 21 став 1 точка 11 од Статутот на Општина Штип („Службен гласник на Општина Штип“ број 01/03, 18/07, 11/08, 07/09, 16/09, 04/11, 13/14 и 05/21), Советот на Општина Штип, на седницата одржана на 28 декември 2022 година, донесе

ПРОГРАМА
ЗА АКТИВНОСТИТЕ НА ОПШТИНА ШТИП
ОД ОБЛАСТА НА СОЦИЈАЛНАТА, ДЕТСКАТА И
ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА ЗА 2023 ГОДИНА

Вовед

Социјалната заштита е дејност од јавен интерес која се остварува преку мерки, активности, програми и политики за заштита од социјални ризици, превенција и надминување на социјалните проблеми кои неповолно се одрзуваат врз добросостојбата на граѓаните со цел:

- промовирање и одржување на социјалната сигурност на граѓаните;
- спречување на социјалната исклученост;
- подобрување на квалитетот на животот на граѓаните и
- зајакнување на капацитетот на граѓаните за водење на активен, независен и продуктивен живот.

Процесот на децентрализација во социјалната заштита во РСМ беше иницирана со донесувањето на Законот за локална самоуправа со кој општините, Град Скопје и општините во Град Скопје им беа доделени надлежности во областа на социјалната заштита.

Со Законот за социјална заштита од 2009 година се утврди обврската за општините да донесуваат програми за потребите на граѓаните од областа на социјалната заштита, во согласност со националните стратешки правци за развој на социјалната заштита.

Остварување на социјалната, детска и здравствена заштита во општина Штип се заснова на Законот за социјална заштита („Службен весник на РСМ“ број 104 од 23.5.2019 година), Законот за изменување и дополнување на законот за социјалната заштита („Службен весник на РСМ“ број 146 од 17.07.2019 година), Програма за развој на дејноста за заштитата на децата за 2019 година („Службен весник на РСМ“ број 246 од 28.12.2018 година, Законот за социјална сигурност за старите лица („Службен весник на РСМ“ број 104 од 23.5.2019 година), Законот за заштита на децата („Службен весник на РСМ“ број 146 од 17.07.2019 година), Законот за семејство („Службен весник на РСМ“ број 153 од 20.10.2014 година), Законот за превенција, спречување и заштита од

семејно насилство („Службен весник на РМ“ број 150 од 2.09.2015 година), програмата за развој на заштитата на децата во Република Македонија („Службен весник на РМ“ број 246 од 28.12.2018 година), Законот за финансирање на единиците на Локалната самоуправа („Службен весник на РМ“ број 61/04, 96/04, 67/07, 156/09 и 47/11), Закон за локална самоуправа („Службен весник на РМ“ број 5 од 29.01.2002 година), Националната програма за развој на социјална заштита („Службен весник на РМ“ број 192 од 17.10.2016 година), Националната политика за социјална заштита, и други закони и подзаконски акти кои се однесуваат на социјалната, детската и здравствената заштита во Република Северна Македонија.

Единиците на локалната самоуправа согласно постоечкиот Закон за социјална заштита од 2019 година развиваат мерки и активности за социјална заштита, и тоа:

- обезбедува спроведување на социјалната заштита согласно законската регулатива;
- утврдува и финансира други права и социјални услуги во областа на социјалната заштита во поголем обем;
- основаат јавни установи за социјална заштита;
- формираат Совет за социјална заштита;
- формираат Совет за социјална заштита на планскиот регион заради планирање и развој на мрежата на социјални услуги на планскиот регион;
- донесуваат општи акти од областа на социјалната заштита;
- даваат финансиски средства за вршење работи од социјална заштита на здруженија, други правни и физички лица и склучуваат управни договори; и
- вршат други работи поврзани со социјалната заштита.

Основна цел на оваа Програма е развој на интегрален, транспарентен и одржлив и ефективен систем на социјална заштита кој ќе обезбеди достапни, ефикасни и квалитетни мерки и услуги креирани според потребите на корисниците кои живеат на територијата на Општина Штип.

Помеѓу другото, оваа програма ја регулира и поблиската соработка помеѓу централната власт претставувана од Министерството за труд и социјална политика и центрите за социјална работа, со локалната власт, на полето на социјалната заштита.

При планирањето на програмата се земени во предвид потребите на мажите и жените според принципот на родова рамноправност.

Програмата го има предвид самиот процес на децентрализација неговата специфичност и сложеност и функциите кои постапно се пренесуваат од централно на локално ниво.

Во сферата на здравствената заштита Локалната Самоуправа е надлежна во делот на здравственото воспитување, унапредување на здравјето, превентивни активности, надзор над заразните болести и други области утврдени со закон.

Програмата предвидува соработка со надлежниот Меѓуопштински центар за социјална работа, односно со Министерството за труд и социјална политика, Агенција за вработување на РМ преку Центарот за вработување, Министерството за здравство и сите други министерства со кои ќе биде потребно да се соработува, приватниот сектор и невладините организации.

Активностите кои се предвидени во Програмата за остварување на социјалната, детската и здравствената заштита во Општина Штип за 2023 година се одделени во седум ставки и тоа:

1. Доделување на еднократна парична помош
2. Превентивна социјална и здравствена заштита
3. Детска заштита
4. Социјална заштита на стари лица
5. Социјална заштита на лица со посебни потреби
6. Намалување на сиромаштијата и социјалната исклученост
7. Реализирање и поддршка на други и дополнителни (непланирани) активности, проекти и мерки

I. Доделување на еднократна парична помош

Средствата предвидени во буџетот, по утврдените критериуми со Правилникот за критериумите и постапката за реализација на трансфери до здруженија на граѓани, поединци, фондации, наменски дотации и еднократка парична помош на физички лица („Службен гласник на Општината Штип“ број 11/09 и 9/11) ги доделува градоначалникот за исклучителни, итни и неодложни случаи и Советот на Општина Штип по предлог на Комисијата за социјални работи и здравство, Комисијата за култура, Комисијата за образование, Комисијата за финансирање, буџет и локален економски развој, Комисијата за спорт и Комисијата за еднакви можности во рамки на своите надлежности.

- Лекување со оперативен зафат надвор од државата до - 8.000 денари
- Лекување надвор од државата до - 6.000 денари
- Лекување со оперативен зафат во државата до- 4.000 денари
- Лекување со соодветни испитувања до - 3.000 денари.

Составен дел на барањето е медицинска документација со која подносителот на барањето располага. Еднократна парична помош ќе се доделува на семејства настрадани од елементарни непогоди (пожари, поплави). Помошта во зависност од причинета штета е од две категории:

- Прва категорија - 20.000 денари
- Втора категорија - 10.000 денари

Составен дел на барањето е записникот од извршениот увид и проценетата штета од СВР-Штип.

Предност за користење на средствата ќе имаат:

- жители на Општината Штип
- непотполни семејства
- самохрани родители

- семејства во кои живеат со лица со попреченост
- семејства во кои не работи ниту еден член
- семејства во кои работи само еден член од семејството

Барателите се должни да достават решение или потврда за социјалната положба од надлежна институција.

Креирањето на соодветен систем на справување со сиромаштијата и социјалната исклученост на локално ниво според актуелните потреби ќе се реализира според Правилникот за критериумите и постапката за реализација на трансфери до здруженија на граѓани, поединци, фондации, наменски дотации и еднократка парична помош.

Средствата потребни за реализирање на активноста во износ од 700.000,00 денари се обезбедени од Буџетот на Општина Штип за 2023 година.

II. Превентивана социјална и здравствена заштита

2.1 Организирање на стручни предавања за заштита од употреба на дрога, алкохол, пушење и други болести на зависности

Во соработка со ЈУМЦСР, СВР Штип-Отсек за превенција, Црвен крст, ПЗУ Здравствен дом, Здруженија на граѓани во текот на 2023 година ќе се реализираат стручни предавања за заштита од употреба на дрога, алкохол, пушење и други болести на зависности.

Средствата потребни за реализирање на активноста во износ од 30.000,00 денари ќе бидат обезбедени од Буџетот на Општина Штип за 2023 година.

2.2 Насилство врз жени и семејно насилство

Општина Штип ќе обезбеди поддршка на здруженија на граѓани кои работат на полето на семејно насилство и родово базирано насилство кое ќе обезбедат бесплатно судско застапување на жртви на семејно насилство(адвокатски трошоци) според изградени правила и критериуми на здружението на граѓани.

Средствата предвидени за реализирање во износ од 50.000,00 денари ќе бидат обезбедени од Буџетот на Општина Штип за 2023 година.

2.3 Зголемување на бројот на вакцинирани деца

Општина Штип во соработка со патронажната служба при ПЗУ Здравствен дом „Панче Караџозов“ ќе организира акции за вакцинација на деца од ромска националност до 18 години. Преку овие акции ќе се зголеми бројот на вакцинирани деца. За реализација на овие акции не се потребни финасиски средства од Буџетот на Општина Штип.

III Детска заштита

3.1 Активности од областа на детската заштита

Програмата од областа на детска заштита со која континуирано се спроведуваат манифестациите: Априлијада, Ден без автомобили, Детската недела, одбележување на Велигден, Денот на планетата земја под мотото „Немаме резервна планета“, одбележување на „Недела на хигенизација“ (8-15 Април) како и организирање на различни предавања од областа на здравјето, спортски активности за младите и други активности.

Овие активности Општина Штип ќе ги спроведува во соработка со основните и средните училишта, детски градинки, Црвен крст, Дом на млади – Штип, Дом на култура „Ацо Шопов“, НУУБ Гоце Делчев, МВР-Штип, Општински совет за безбедност во сообраќајот на патиштата, Клиничка болница Штип, ЈЗУ Здравствен дом „д-р Панче Караџов“ Штип.

Средствата потребни за реализирање на активностите од детската заштита во износ од **80.000,00 денари** ќе бидат обезбедени од Буџетот на Општина Штип за 2023 година.

3.2 Проект „Вклучување на деца Роми од 3 до 5 години во детските градинки во Општина Штип“

Општина Штип со финансиска поддршка на Министерство за локална самоуправа ќе се обезбеди за реализација на активности за подобрување на состојбата на Ромите односно за реализирање на проект „Вклучување на деца Роми од 3 до 5 години во детските градинки во Општина Штип“.

Средствата ќе бидат наменети за поддршка на 30 деца Роми на возраст од 3 до 5 години кои во период од 1 година бесплатно ќе посетуваат детска градинка во Општина Штип.

3.3 „Проект на УСАИД за инклузија на Ромите“

Општина Штип склучи меморандум за соработка за спроведување на активностите предвидени со „Проект на УСАИД за инклузија на Ромите“ кој е финансиски поддржан од УСАИД, имплементиран од страна на Институтот за истражување и анализа на политики-Ромалитико во партнерство со Здружението на граѓани „Ромаверзитас“, „Романо Авази“ и Здружението на граѓани „Иницијатива за Економски Развој на Ромите-РЕДИ Скопје.

Проектот има за цел да даде придонес кон унапредување на полжбата на Ромската заедница и инклузија на Ромите на локално ниво.

3.4 Подигање на свеста кај родителите на деца Роми за важноста од предучилишно, основно и средно образование

Преку теренски активности во Ромските населби родителите на децата ќе се информираат за важноста од вклучување на децата во предучилишното образование со што ќе се надмине јазичната бариера, децата ќе се социјализираат, и ќе се подготвени за вклучување во основното образование.

Исто така преку информирање на терен во Ромските населби за навремено запишување семејствата ќе се запознаат со правата и обврските за

образовниот процес и бенифициите од него ќе се информираат за програмите за стипендирање на средношколци Роми, се со цел зголемување на бројот на Ромските деца во основно и средно образование.

Со овие активности ќе се овозможи децата Роми да се интегрираат со социјалниот живот.

3.5 Надоместок за партиципација на деца од детските градинки

Остварување на правото на партиципација на децата во детските градинки согласно член 53 од Законот за заштита на деца („Службен весник на РМ“ бр. 23/13, 12/14, 44/14, 144/14, 10/15, 25/15, 150/15, 192/15, 27/16, 163/17, 21/18, 198/18 и Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 104/19, 146/19, 275/19, 311/20 и 294/21) Министерство за труд и социјална политика донесе Правилник за поблиските услови и начинот за остварување на правото на партиципација во трошоците за згрижување, воспитание, одмор и рекреација на деца во јавни установи за деца („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр/157/19).

Правото на партиципација во трошоците за згрижување и воспитание на деца од предучилишна возраст се обезбедува за самохрани родители кои се корисници на гарантирана минимална помош чии деца се згрижени во јавна установа за деца - детска градинка.

Партиципација на децата кои ги исполнуваат критериумите согласно правилникот се обезбедуваат од Буџетот на општината и се потребни да се издвојат средства од **110.000,00 денари**.

3.6 Бесплатен престој за деца со попреченост и деца со ретки болести во детските градинки

За децата со попреченост и децата со ретки болести е обезбеден бесплатен престој во детските градинки согласно донесениот Правилник за остварувањето на правото на партиципација за деца со попреченост и деца со ретки болести кои престојуваат во детските градинки во општина Штип со број 08-1137/1 од 14.2.2022 година.

Средства од **270.000,00 денари** ќе бидат обезбедени од Буџетот на општина Штип.

3.7 Активности за реализација на Бадникови поворки

Традиционално општина Штип и градоначалникот на општината се вклучуваат во активноста Бадникови поворки по повод празниците Бадник и Божиќ. Бадниковите поворки се организираат истовремено во повеќе гардови во државата а нивни носител е истоименото здружение Бадникови поворки.

Во Штип активностите околу Баниковите поворки традиционално ги поддржуваат Брегалничката Епархија и Општина Штип.

Поддршката на Општина Штип се однесува на:

-Бадникови пакетчиња за сите деца кои учествуваат во Бадниковите поворки;

-Обезбедување на бесплатно користење на јавна прометна површина;

-Останата техничка и логистичка поддршка;

Од Буџетот на општина Штип со **20.000,00 денари** се планира општината да даде поддршка за реализацијата на активностите околу Бадниковите поворки.

IV Социјална заштита на стари лица

4.1 Одбележување на Недела за грижа на стари лица

По повод Недела за грижа на стари лица во период од 18 до 24 Ноември, Општина Штип во соработка со Општинска организација Црвен крст Штип ќе организира низа активности и тоа ќе се организира мобилен лекарски пункт на кои ќе се мери притисок и гликемија како и бесплатан обука по прва помош за лица од трета доба.

4.2 Мобилни тимови за стари и изнемоштени лица, хронично –болни и лица со попречености

За старите и изнемоштени лица, хронично –болни и лица со попречености општина Штип во соработка со Општинската организација Црвен крст Штип се формирани Мобилни тимови.

Лицата за да не го напуштаат домот без потреба волонтерите од Мобилните тимови ќе им бидат на располагање на овие целни групи и тоа во делот на следниве сервисни услуги: набавка на прехранбени продукти и средства за лична хигиена, набавка на лекови и медицински реквизити, извршување на шалтерски услуги, подмирување режиски сметки, подигање на рецепти, достава на хронична терапија и достава на онколошка терапија за лица болни од канцер.

На телефонски број кој е објавен од страна на Црвен крст Штип, граѓаните може да се јавуваат и да побараат некоја од понудените услуги кои ги нуди мобилниот тим. Овие услуги граѓаните ќе ги добиваат двапати неделно од страна на мобилните тимови. Сервисните услуги ќе бидат бесплатни а граѓаните го подмируваат сопствениот трошок за набавка.

Од страна на Црвен крст Штип ќе бидат обезбедени волонтери а од страна на општина Штип ќе се обезбеди логистичка поддршка со возило и возач.

4.3 Изградба на Дом за стари лица и Геријатриски центар за подвижни и неподвижни лица

Во Штип има вкупно 9000 пензионери а на регионално ниво бројот е нешто поголем и изнесува повеќе од 11.000 пензионери. Потребата од отварање на Дом за стари лица и Геријатриски центар за подвижни и

неподвижни лица се јавува како резултат од податоците добиени преку мапирањето кое беше направено за потребите на Социјалниот план за општина Штип. Повеќето стари лица живеат сами без домашна и лична помош. Имаат ниски примања и едвај имаат средства за егизстенција околу 100 тина лица се корисници на правото на социјалан сигурност а на дел од нив им е потребна и болничка нега.

За таа цел оваа потреба е нотирана не само во Програмата за социјална, детска и здравствена заштита туку и во Програмата за Лер со што ќе се превземаат активности и изнаоѓање на начини за реализација на овој проект. Финансирањето ќе биде обезбедно со средстава од Општина Штип, МТСП и Меѓународни фондови.

4.4 Поддршка на пензионерски клубови

За потребите на пензионерите општината ќе даде поддршка за отварање на пензионерски клубови во населбите Автокоманда и Дузлак.

Поддршката ќе биде во ослободување од комунална такса за поставување на урбана опрема а во соработка со јавните претпријатија „Исар“ и „Стипион“, поддршка во приклучок на струја и вода како и хортикултурно уредување.

V Социјална заштита на лица со попреченост

5.1 Финансиска поддршка на семејства на деца со попреченост од прво одделение вклучени во редовното основно образование

Во периодот од септември 2020 до август 2023 се спроведува Проектот „БИДИ ИН, биди ИНклузивен, биди ИНклудиран“, со финансиска поддршка од Европската Унија. Проектот го спроведуваат Фондацијата за образовни и културни иницијативи Чекор по чекор во соработка со Здружението за промоција и развој на инклузивно општество Инклузива и Здружението на давање на услуги на лица со попреченост Хандимак во тесна соработка со Министерството за образование и наука а Општина Штип даде поддршка во спроведување на проектот.

Овој проект има за цел да се обезбеди целосна и еднаква вклученост на децата со попреченост во редовните основни училишта кои прераснуваат во безбедни средини што се отворени и пристапни за сите деца и посветени да обезбедат квалитетно образование на децата со разновидни образовни потреби.

Во рамките на проектот се организира обука за училишни инклузивни тимови и образовни асистенти, се подобри пристапноста на училишните објекти, се набави асистивна технологија и дидактички средства и се отворија сензорни соби, и обезбедува поддршка во учењето на децата и јакнење на семејствата. Главниот стожер на проектот се месечните стипендии кои во текот

на три учебни години се исплаќаат на семејствата на учениците со попреченост кои се образуваат во почетните одделенија.

Стипендирањето на учениците од прво одделение се дава приоритет бидејќи се најважниот период во образованието за сите деца, а уште повеќе за децата со попреченост. Во овој период се стекнуваат базични клучни знаења и вештини, имено јазична и математичка писменост, без кои понатамошното учење е невозможно. Успешен почеток е предуслов за успешно понатамошно образование. Редовните училишта се најдобрата средина за развојот и напредувањето на сите деца. Целта на оваа промена во пристапот кон образование на ученици со попреченост е преку инклузивно образование да се постигне почитување на различностите, промовирање еднаквост, правичност, недискриминација и креирање услови и можности за учење и напредување на секој ученик.

Стипендии имаат за цел да им помогнат на семејствата да ги запишат своите деца со попреченост во образовниот процес. Преку дополнителните финансиски средства, семејствата можат да си дозволат дополнителни издатоци поврзани со образованието како на пр. неопходни материјали за работа, облека и обувки, лекови и посебни помагала, превоз или стручна помош. Треба да се има предвид дека семејните издатоци за подигање на дете со попреченост се многу поголеми одошто за подигање на дете со типичен развој.

Во општина Штип проектот во оваа учебна година 2022/2023 година поддржува 5 ученика кои учат во 3 основни училишта. Со оглед дека проектот завршува наредната година а придобивките од поддршката на учениците со попреченост е голема за таа цел општината ќе се ангажира со тоа што ќе го поттикне запишувањето и редовното посетување и на други ученици со попреченост преку стипендирање на ученици со попреченост од прво одделение инклузирани во редовната настава.

Висината за месечната стипендија ќе изнесува 2000 денари во денарска противвредност и ќе се доделува во текот на целата учебна година. Вкупно средства за стипендирање на семејства на деца со попреченост вклучени во првиот циклус на редовното основно образование за 2023 година се предвидени **80.000,00 денари**.

5.2 Одбележување на 2 април Меѓународниот ден на лицата со аутизам

По повод 2 Април Меѓународниот ден на лицата со аутизам, општина Штип во соработка со ООУ „Ванчо Прќе“ ќе организира настани за подигнување на свеста за децата со аутизам. Исто така од страна на општина Штип во вредност од **10.000,00 денари** ќе се обезбедат наставно образовни помагала за децата од аутистичните паралелки при ООУ „Ванчо Прќе“ и Дневниот центар за аутизам.

5.3 Одбележување на 21 Март – Меѓународниот ден на лицата со Даунов синдром

Со спортска активност „Игри без граници“ ќе се одбележи 21 Март - Меѓународниот ден на лицата со Даунов синдром во организација на основното училиште „Ванчо Прќе“ а со поддршка на општина Штип. За децата со Даунов синдром во вредност од **6.000,00 денари** од страна на општина Штип ќе се обезбедат наставно научни помагала.

5.4 Одбележување на 3-ти декември, Меѓународниот ден на лицата со попреченост

Со цел да се вклучи во одбележувањето на 3-ти декември меѓународниот ден на лицата со попреченост, Градоначалникот на Општина Штип традиционално ги посетува посебните паралелки во ООУ „Ванчо Прќе“, Центар за поддршка на учењето во склоп на ООУ „Ванчо Прќе“, ДСУ за образование и рехабилитација „Искра“, Дневниот центар за лица со интелектуална или телесна попреченост, Дневниот центар за лица со интелектуална попреченост над 18 години и Дневен центар за деца со аутизам.

На секоја од овие институции ќе им се доделат играчки, дидактички материјали, школски прибор, ортопедски помагала, техничка стока или средства, согласно нивните потреби.

Средствата потребни за реализирање на активноста во износ од **36.000,00 денари** ќе бидат обезбедени од Буџетот на Општина Штип за 2023 година.

5.5 Одбележување на 15 ти Октомври - Меѓународниот ден на белиот стап

По повод 15 ти Октомври - Меѓународниот ден на белиот стап, општина Штип ќе даде поддршка членовите на Здружението на слепи лица-Штип.

Набавка на помагалата се планирани со средства од Буџетот на општина Штип вкупно **15.000,00 денари**.

5.6 Поддршка на Дневен центар за деца со аутизам

За потребите на Дневниот центар Општина Штип ќе обезбеди трошоци за плата за едно лице од персоналот во Дневниот центар за деца со аутизам.

Средствата потребни за реализирање на активноста во износ од **320.000,00 денари** се обезбедени од Буџетот на Општина Штип за 2023 година.

5.7 Поддршка на Мал групен дом за деца без родители и родителска грижа

Општина Штип ќе обезбеди трошоци за плата за две лица од персоналот во Малиот групен дом за деца без родители и родителска грижа. Средствата потребни за реализирање на активноста во износ од **640.000,00 денари** се обезбедени од Буџетот на Општина Штип за 2023 година.

5.8 Социјализација и активирање на младите со пречки во развојот

Во чест на денот на пролетта и денот на екологијата – 22 Март, Општина Штип ќе распише ликовен конкурс за децата со пречки во развојот, од основните и средните училишта.

Од пристигнатите ликовните творби - Трочлената комисија формирана од страна на општината ќе избере три најдобри творби од ученици од основно образование и три најдобри творби од ученици од средно образование.

На денот на пролетта ќе се организира изложба на дел од пристигнатите творби и на најдобрите творби (претходно избрани од комисијата) ќе им бидат доделени потврди за освоено место и пригодна награда.

Средствата потребни за реализирање на активноста во износ од **10.000,00 денари** ќе бидат обезбедени од Буџетот на Општина Штип за 2023 година.

5.9 Проект за поддршка на процесот на инклузија во основните училишта

Имено станува збор за активности кои се планирани од страна на Здружението за асистивна технологија Отворете ги прозорците од Скопје и Детската Фондација Песталоци. Активностите ќе бидат во насока на креирање инклузивна средина која може да обезбеди и поддржи квалитетно образование за учениците со посебни образовни потреби.

Во активностите ќе биде вклучена општината, основните училишта, сервисните служби кои постојат на локално ниво, како и учениците со посебни образовни потреби и нивните семејства.

Преку проектот се опфатени две основни училишта и тоа „Гоце Делчев“ и „Ванчо Прке“ во кои ќе се реализираат активностите кои ќе бидат насочени кон инклузија на учениците со посебни образовни потреби. Општината ќе има директно учество, поддршка и планирање и креирање модел кој ќе ја поддржи инклузијата на локално ниво.

5.10 Проект за подобрување на социјалните услуги-Министерство за труд и социјална политика

Општина Штип планира да аплицира за грант за развој на социјалните услуги по Проект за подобрување на социјални услуги кој ќе биде објавен од страна на Министерство за труд и социјална политика.

Една од главните цели на проектот е развој и подобрување на квалитетот на социјалните услуги во локалните заедници, согласно потребите на граѓаните и зголемување на пристапот до социјалните услуги наменети за ранливите групи на граѓани, постарите лица, лицата со попреченост и други лица. Преку проектот ќе се овозможи општините да аплицираат за грантови наменети за развој на социјални услуги во локалните заедници, вклучувајќи непосредна социјална услуга, помош на индивидуа или семејство, домашна нега, лична асистенција, дневна нега, привремена грижа, мали групни домови, дневни центри и услуги за живеење со поддршка и други иновативни услуги во заедницата.

Грантовите ќе бидат финасирани од МТСП (Грант на Светска Банка) и ќе бидат насочени кон развој на услуги што ќе ги обезбедуваат општините или во соработка со други даватели на услуги (граѓански организации, физички и правни лица). Средствата од грантот ќе бидат наменети за воспоставување на услугата и финансирање на услугата по корисник по утврдена цена на услугата во период од 12 месеци.

5.11 Проект за изградба, проширување, реконструкција и адаптација на капацитетите за дневно згрижување и капацитетите за давање на социјални услуга на корисници од социјална заштита

Преку теренските активности поврзани со работата на локалната самоуправа од страна на градоначалникот на општина Штип месното население од приградската населба Три Чешми пројавија иницијатива за отварање на институционална форма на згрижување на деца во предучилишна установа.

Од страна на службите на Општина Штип се пристапи кон анализа на бројот на деца кои се соодветни за вклучување во детска градинка. Патронажната служба која е дел од ЈЗУ Здравствен дом „Д-р Панче Караѓозов“ Штип достави список на податоци за деца родени во период од 01.01.2016 година до 31.12.2021 година родени на подрчјето на Три Чешми Штип.

Вкупниот број на деца од населбата Три Чешми родени во период 2016-2021 година изнесуваше 45 деца. Беше направено истражување преку анкетирање на потребата на родителите од организирана форма за згрижување на децата од предучилишна возраст во приградската населба. Од вкупниот број анкетирани 33 лица ја истакнаа потреба во нивната населба да се отвори организирана форма на згрижување на деца од предучилишна возраст а останатите се водеа како иселени. Во однос на пројавениот интерес се разгледаа сите можни капацитети објекти кои може да се стават на располагање за отварање на една хетерогена група од две до шест години, односно до поаѓање на училиште.

Објект во кој се планира да се отвори една нова група која ќе биде од хетероген карактер е предвидено во ООУ „Гоце Делчев“, ПОУ во населба Три Чешми. Од страна на училиштето ни беа понудени две простории кои се една до друга и се наоѓаат на приземје. Едната просторија е 54 м² (9m x 6m) а другата просторија е 19,25 м² (7,7m x 2,5 m). Оварањето на новата група ќе биде дел од детската градинка „Вера Цирвири Трена“ Штип.

Изготвен е основниот проект за адаптација и опремување а од страна на детската градинка „Вера Цирвири Трена“ се достави информација до МТСП за навремено планирање на Блок дотации.

Општина Штип за адаптација и опремување на објектот ќе издвои средства во износ од **2.000.000,00 денари** од буџетот на општина Штип за 2023 година.

5.12 Инфраструктура за лица со попречености

Во согласност со Социјалното мапирање на Општина Штип 2021-2024 година извештаите говорат дека лицата со попречености се соочуваат со низа проблеми од инфраструктурен аспект. Со цел да се подобри животот на слепите лица и лицата со телесна попреченост, Општина Штип ќе помогне во прилагодување на постоечките инфраструктура и ќе покрене иницијатива за отпочнување на постапка за изградба на нова инфраструктура во рамки на финансиски можности.

Потребите кои се произлезени од членовите на Заедницата на инвалидски организации се однесуваат на пристапни рампи за лицата со инавалдитет пред сите институции кои се во надлежност на Општина Штип, спуштени тротоари на пешачки премини, паркинг простор за лица со инавалдитет со што дел од нив потребно е да се корегира и да бидат по стандардите со што би биле функционални и за лицата со инвалидски колички и поставување на тактилни патека.

Преку иницијатива потребите од инфраструктурен аспект на лицата со попречености ќе бидат вметнати во програмите на Одделение за комунални дејноси и Одделение за уредување на градежно земјиште, регулација и геодетски работи.

5.13 Регионален Рехабилитационен Центар за деца и возрасни со попреченост

Во соработка со здруженија на граѓани кои ги застапуваат правата на лицата со попреченост, општината ќе направи напори за изградба на Регионален рехабилитационен центар за третман во кој ќе се унапреди благосостојбата на децата и возрасните со попречености.

5.14 Одбележување на 23 септември – Меѓународниот ден на знаковниот јазик

Со финансиска поддршка од 6.000,00 денари општината ќе подржи локално здружение на граѓани кое работи со глуви и наглуви лица за одбележување на 23 септември – Меѓународниот ден на знаковниот јазик.

5.15 Одбележување на 4 ти декември Денот на телесните инвалиди

Со финансиска поддршка од 6.000,00 денари општината ќе подржи локално здружение на граѓани кое работи со лицата со телесен инавалдитет за одбележување на 4 ти декември Денот на телесните инвалиди.

VI Намалување на сиромаштијата и социјалната исклученост

6.1 Одбележување на меѓународниот ден на Ромите 8 април

Општината Штип ќе го одбележи меѓународниот ден на Ромите, 8 Април со што ќе се реализираат активности кои имаат за цел да се намали социјалната

исклученост на овие граѓани. За одбележување на овој настан потребни се средства во износ од **30.000,00 денари**.

6.2 Пакетчиња за деца од социјално ранливи семејства и деца со попречености

Општина Штип преку спонзорства и донации од Бизнес секторот ќе бидат обезбеди околу 300 пакетчиња за децата со попречености и деца од социјално ранливи семејства по повод нова година и Божиќните празници.

6.3 Програма Општинско корисна работа – Проект „Социјални услуги по мерка на граѓаните“

Програмата „Општинско-корисна работа“ (ОКР) е дел од Оперативниот план за услуги на пазарот на труд и активни програми и мерки за вработување. Општинско корисна работа нуди можност за социјално вклучување на потешко вработливите категории на пазарот на трудот преку обезбедување на социјални услуги според потребите на жителите на општината.

Активностите од Програма Општинско корисна работа – Проект „Социјални услуги по мерка на граѓаните“ за 2022 година ќе продолжат да се финансираат и во 2023 година и за истата изнесува 575.800,00 денари од кои **115.000,00 денари** се од Општина Штип и **468.800,00 денари** од УНДП.

Општина Штип исто така во план е и во 2023 година да аплицира на истиот повик објавен од УНДП, и за активностите во 2023 година потребни се средства во висина од **1.080.000,00 денари** од кои **864.000,00 средства** ќе бидат обезбедни од УНДП и **216.000,00 денари** од Општина Штип.

6.4 Оформување и дооформување на основното и средното образование на лицата од ромска националност во Општина Штип

Општина Штип ќе аплицира на проекти и програми до донатори, европски фондови за обезбедување на финансиски средства за реализација на проект за оформување и дооформување на основно и средно образование на лицата од ромска националност во Општина Штип.

6.5 Проект „Инклузија на децата кои се надвор од училиштата во образовниот систем“

Општина Штип е дел од проектот „Инклузија на децата кои се надвор од училиштата во образовниот систем“ кој е во соработка со Министерство за образование и наука (МОН) и Детската фондација Песталоци.

Преку проектот ќе се спроведуваат локални активности кои придонесуваат кон спроведувањето на Националниот стратешки план за образование во Република Северна Македонија 2021-2023 со цел развој на инклузивен интегриран образовен систем, поконкретно: „Создавање образование кое е во најдобар интерес на децата и кое му овозможува на секој ученик да го достигне својот полн потенцијал“.

Целта на Проектот е да се поддржат напорите на Општината да обезбеди интегриран пристап во процесот на инклузија на децата што се надвор од училиштата во образовниот систем, преку спроведување на

1. официјалната програма (Меморандум за соработка) за обезбедување ефикасна и ефективна размена на податоци за идентификација на децата на училишна возраст и
2. усвоената прилагодена наставна програма за образование на децата кои не биле вклучени во наставата а се со надмината возрасна граница за вклучување во соодветно одделение на основно образование.

Преку проектот ќе се обезбеди туторство и стипендии за идентификуваните деца што не одаат во училиште по нивното запишување во училиштата.

6.6 Субвенционирање на трошоци за комунални услуги за членовите на Здружение на слепи лица

Општина Штип ќе ги субвенционира трошоците за потрошена вода за пиење и собирање на отпад на членовите на Здружението на слепи лица. Вкупниот износ на субвенцијата ќе изнесува 500,00 денари месечно за секој корисник-член на здружението и во него влегува покривање на трошоците за потрошена вода за пиење и трошоци за собирање на отпад.

Субвенционирањето ќе можат да го користат лицата-членови на здружението на слепи лица, врз основа на претходно доставената пријава на членовите која ќе биде доставена од страна на здружението до Општина Штип.

Средствата потребни за реализирање на активностите во износ од **360.000,00 денари** ќе бидат обезбедни од Буџетот на Општина Штип за 2023 година.

6.7 Програма за работно ангажирање „Јавни работи“

Општина Штип ќе аплицира по објавениот јавен повик до Единиците на локалната самоуправа и градот Скопје за Програмата за работно ангажирање – Јавни работи, која ќе биде финансирана од Буџетот на Агенција за вработување на Република Северна Македонија. Преку програмата ќе бидат работно ангажирани евидентирани невработени лица со ниски квалификации во проекти од инфраструктурен карактер и заштита на животната средина.

Преку програмата е предвидено финансиската поддршка за работно ангажираното лице по 400 денари дневно со вклучен данок на личен доход и осигурување за инвалидност и телесно оштетување причинето со повреда на работа. Максималниот број на подржани лица по општини е 50 лица и истите ќе бидат работно ангажирани за период од најмногу 22 дена. Општината ќе учествуваат со кофинансирање во износ од 20% од дневниот надоместок на ангажираното лице.

Програмата ќе обезбеди социјална вклученост на потешко вработливите лица заради стекнување на одредени вештини и нивно вклучување на пазарот

на труд, преку проекти од инфраструктура и заштита на животната средина на локално ниво.

Средствата потребни за реализирање на програмата во износ од **88.000,00 денари** ќе бидат обезбедени од Буџетот на Општина Штип за 2023 година.

6.8 Додаток за домување на материјално и станбено необезбедени лица и жртви на семејно насилство

Општина Штип ќе обезбеди средства за користење на додаток за домување за интервентно сместување на жртви на семејно насилство и согласно член 57 од Законот за социјална заштита средства ќе се обезбедат средства додаток за домување на корисници на гарантирана минимална помош.

Постапката за начинот и критериумите на остварувањето на правото на додаток за домување на материјално и станбено необезбедени лица и жртви на семејно насилство ќе бидат определени во правилник за домување кој ќе биде донесен од страна на Советот на општина Штип. Оваа активност ќе се реализира во соработка со ЈУМЦентар за социјална работа-Штип. Средствата за остварување на правото на додаток за домување ќе се обезбеди од буџетот на општина Штип во износ од **250.000,00 ден.**

6.9 Поддршка и субвенционирање на пливачки школи за деца во социјален развој

За децата во социјален ризик, ќе се обезбедат услови за непречна посета на пливачките школи и искористување на капацитетите на базенот според претходно изготвен правилник за користење на услугата.

За реализација на оваа активност се планирани **120.000,00 денари**, средства од Буџетот на општина Штип за 2023 година.

VII РЕАЛИЗИРАЊЕ И ПОДДРШКА НА ДРУГИ И ДОПОЛНИТЕЛНИ (НЕПЛАНИРАНИ) АКТИВНОСТИ, ПРОЕКТИ И МЕРКИ

Општина Штип е подготвена да одговори со реализирање и поддршка на други и дополнителни (непланирани) активности, проекти и/или мерки кои би имале важно значење за локалната заедница во областа на детската, социјалната и здравствената заштита на подрачјето на општина Штип за 2023 година. За таа цел се планираат **100.000,00 денари**.

Финансирање

Активностите од областа на социјалната, детската и здравствената заштита утврдени со оваа Програмата ќе се финансира од средства од Буџетот на Општина Штип предвидена за 2023 година.

Градоначалникот на Општина Штип го обезбедува спроведувањето на Програмата за социјална, детска и здравствена заштита, го следи реализирањето, покренува иницијативи, дава мислења и поднесува предлози во врска со остварување на нејзините цели.

За остварување на Програмата за социјална, детска и здравствена заштита во Општината Штип за 2023 година ќе бидат користени средствата од:

- Буџетот на Општина Штип за 2023;
- Буџетот на Министерство за труд и социјална политика на Република Северна Македонија;
- УНДП;
- Претпријатија и трговски друштва;
- Фондации и други правни и физички лица;
- Заинтересирани партнери за меѓусебна соработка во земјата и странство
- Други извори.

За целосна имплементација на Програмата за социјална, детска и здравствена заштита на Општина Штип за 2023 година се потребни **5.668.000,00 денари.**

Број 08-7928/1
28 декември 2022 година

Ш т и п

Совет на Општина Штип
Претседател,

Весна Кожинкова

